

БУЗАНОВ Віктор Іванович (31. 08. 1934, Київ — 06. 02. 2007, там само) — фахівець у галузі оптичного та оптико-електронного приладобудування. Син [І. Бузанова](#). Кандидат технічних наук (1983). Заслужений машинобудівник України (1994). Ленінська премія (1976). Державні премії СРСР (1990) та України в галузі науки і техніки (2008). Орден князя Ярослава Мудрого 5-го ступеня (2004). Державні нагороди СРСР. Закінчив Київський політехнічний інститут (1958). Відтоді працював у Центральному КБ заводу «Арсенал» (Київ), де пройшов шлях від інженера-конструктора до начальника—головного конструктора (1977—2006). Від 1992 виконував обов'язки Головного конструктора Мінпромполітики України з напрямку оптичного і оптико-електронного приладобудування. Основний напрям наукової діяльності — створення систем прицілювання для ракетно-космічної техніки. Б. був у складі групи прицілювання ракети, що 20 серпня 1960 вивела на орбіту третій штучний супутник із собаками Білкою і Стрілкою на борту. Під його керівництвом та за безпосередньої участі розроблені й створені системи прицілювання космічних ракет-носіїв «Союз», «Космос»,

«Інтеркосмос», «Молнія», «Протон», «Циклон», «Зеніт», «Енергія-Буран», бойових стаціонарних ракетних комплексів від Р-14 до Р-36, від РС-12 до РС-20 «Сатана», стратегічних ракетних комплексів «Темп-2С», «Піонер», «Тополь» та оперативно-тактичних «Точка», «Точка-У», «Ока-У». Окрім того, були розроблені системи виміру взаємних кутових розворотів для супутників та орбітальних космічних станцій «Салют», «Мир» та ін., а також гірокомпаси, авіаційні стрілецькі приціли як для повітряної стрільби, так і для торпедо- та мінометання, нашоломні системи цілевказування, прицільно-пошукову апаратуру для протичовнової авіації, неакустичні засоби виявлення підводних човнів, інфрачервоні теплові голівки самонаведення для керованих ракет класу «повітря—повітря» і «земля—повітря», лазерні висотоміри для штучних супутників Землі та ін. В останні роки життя під його науковим керівництвом були створені десятки різних вітчизняних систем для космічної, авіаційної, бронетанкової та ін. бойової техніки, зокрема для космічного апарату «Мікросупутник», літака Ан-70, танків Т-80УД і Т-84. Розробки Б. стали національним надбанням і основою для виробництва високоточної зброї, космічної та авіаційної техніки, приладів цивільного використання (фототехніка, дорожні світлофори на світловипромінювальних діодах, оптико-електронні прилади для медичних застосувань тощо).

Рекомендована література

1. КП «ЦКБ «Арсенал» — совершенствование и создание нового оптико-электронного авиационного оборудования // *Авиация и время*. 2003. Спецвып.; Власенко О. С. Книга памяти «Арсенал». 1764—2006. К., 2007;
2. Ільченко М. Ю. Конструктор і організатор приладобудування Віктор Бузанов // *Наука Нац. тех. ун-ту України КПІ—2014 в дзеркалі преси*. К., 2015.

[О. В. Савченко](#)

Бібліографічний опис:

Бузанов Віктор Іванович / О. В. Савченко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2023. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-880043>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).